

Ako tijelo ili ustanova ne postupi u propisanom roku ili ne postupi po njegovim preporukama, pučki pravobranitelj će o tome obavijestiti Hrvatski sabor.

Osobe koje obavljaju poslove NPM-a mogu provesti kontrolni pregled tijela ili ustanove u kojoj su utvrđeni slučajevi mučenja i drugih okrutnih, neljudskih ili ponižavajućih postupaka ili kažnjavanja.

Pučki pravobranitelj izrađuje i objavljuje godišnje izvješće o obavljanju poslova Nacionalnog preventivnog mehanizma te ga dostavlja Hrvatskom saboru.

Važno je znati!

NPM ne postupa po pojedinačnim pritužbama!

Za moguće povrede ljudskih prava pritužbu možete podnijeti pučkom pravobranitelju (upute možete naći u letku o ulozi pučkog pravobranitelja u zaštiti prava osoba lišenih slobode).

**Nitko ne smije biti podvrgnut bilo kakvu obliku zlostavljanja.
Sa svakim se uhićenikom i osuđenikom mora postupati čovječno
i poštivati njegovo dostojanstvo.**

/Ustav Republike Hrvatske/

~~NEČOVJEČNOST~~
~~NEPOŠTIVANJE~~
DOSTOJANSTVA
~~NEZAKONITO POSTUPANJE~~

DA ZA VAŠA PRAVA!

**Nacionalni preventivni mehanizam
za sprečavanje mučenja
i drugih okrutnih, neljudskih ili
ponižavajućih postupaka
ili kažnjavanja (NPM)**

Poslove NPM-a obavlja pučki pravobranitelj

Pučki pravobranitelj,
Opatička 4, 10000 Zagreb
Fax: 01 / 6303-014
Telefon: 01 / 4851 855

e-mail: ombudsman@ombudsman.hr

Što je Nacionalni preventivni mehanizam?

Nacionalni preventivni mehanizam (NPM) osnovan je s ciljem sprečavanja mučenja i drugih okrutnih, neljudskih ili ponižavajućih postupaka ili kažnjavanja u mjestima gdje se nalaze osobe lišene slobode.

Osobama lišenim slobode smatraju se osobe kojima je određeno bilo kakvo zadržavanje, zatvaranje ili smještaj u mjesto pod javnim nadzorom i koje to mjesto ne smiju napustiti po svojoj volji (npr. zatvorski sustav, pritvorske jedinice i policijske postaje, ustanove u sustavu socijalne skrbi, ustanove u sustavu zdravstva i dr.).

(NPM je uspostavljen temeljem međunarodno preuzete obveze koja proizlazi iz Fakultativnog protokola uz Konvenciju protiv mučenja i drugih okrutnih, neljudskih ili ponižavajućih postupaka ili kažnjavanja.)

Što radi NPM?

- redovito obilazi mjesta u kojima se nalaze ili bi se mogle nalaziti osobe lišene slobode radi jačanja njihove zaštite od mučenja i drugih okrutnih, neljudskih ili ponižavajućih postupaka ili kažnjavanja;
- daje preporuke nadležnim tijelima vlasti i ustanovama radi poboljšavanja postupanja prema osobama lišenim slobode i uvjeta u kojima se one nalaze radi sprečavanja mučenja i drugih okrutnih, neljudskih ili ponižavajućih postupaka ili kažnjavanja;

- daje prijedloge i primjedbe na zakone i druge propise te nacрте zakona i drugih propisa radi promicanja zaštite osoba lišenih slobode od mučenja i drugih okrutnih, neljudskih ili ponižavajućih postupaka ili kažnjavanja;
- surađuje s Pododborom Ujedinjenih naroda za sprečavanje mučenja i drugih okrutnih, neljudskih ili ponižavajućih postupaka ili kažnjavanja, šalje informacije i sastaje se s Pododborom za sprečavanje mučenja.

Tko obavlja poslove NPM-a?

U Republici Hrvatskoj poslove NPM-a obavlja pučki pravobranitelj, a uz njega obvezno sudjeluju dva predstavnika udruga registriranih za obavljanje djelatnosti iz područja zaštite ljudskih prava i dva predstavnika akademske zajednice koje je imenovao pučki pravobranitelj. Ovisno o potrebi, pučki pravobranitelj može uključiti i druge neovisne stručnjake.

Osobe koje sudjeluju u obavljanju poslova NPM-a dužne su čuvati kao tajnu osobne podatke o osobama lišenim slobode koje su saznale u obavljanju poslova.

Osobe koje obavljaju poslove NPM-a imaju ovlasti:

- nenajavljeno obilaziti tijela ili ustanove te pregledavati prostorije u kojima se nalaze osobe lišene slobode;
- slobodno pristupiti podacima o tijelima i

ustanovama u kojima se nalaze osobe lišene slobode;

- slobodno pristupiti podacima o broju osoba lišenih slobode u tijelu ili ustanovi koja se obilazi;
- slobodno pristupiti svim podacima o postupanju s osobama lišenim slobode u skladu sa zakonom;
- razgovarati s osobama lišenim slobode po slobodnom izboru i bez nazočnosti službenika tijela ili ustanove koja se obilazi;
- razgovarati s drugim osobama koje im mogu dati odgovarajuće informacije vezane uz sumnju na kršenje ljudskih prava postupanjem u tijelu ili ustanovi koja se obilazi.

Što se događa nakon NPM-ovog obilaska nekog tijela ili ustanove?

Nakon obavljenog obilaska pučki pravobranitelj sastavlja izvješće koje dostavlja tijelu ili ustanovi u kojoj je obilazak obavljen, a u slučaju utvrđenih nepravilnosti i tijelu nadležnom za nadzor tijela ili ustanove u kojoj je obilazak obavljen.

Ukoliko je utvrđen slučaj mučenja i drugih okrutnih, neljudskih ili ponižavajućih postupaka ili kažnjavanja pučki pravobranitelj upozorava i daje preporuke tijelu ili ustanovi u kojoj je takva povreda utvrđena.

Tijelo ili ustanova u kojoj je povreda utvrđena dužna je u roku utvrđenom u izvješću poduzeti mjere povodom upozorenja ili preporuke pučkog pravobranitelja te o poduzetim mjerama bez odgađanja izvijestiti pučkog pravobranitelja.